

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Szóts József ügyvéd által képviselt I. rendű, és II. rendű felpereseknek a Daniné dr. Égető Mária ügyvéd által képviselt Vám és Pénzügyőrség (1092 Budapest, Mester u. 7.) alperes ellen szolgálati jogviszony jogellenes megszüntetésének megállapítása és a jogkövetkezmények alkalmazása iránt a Kecskeméti Munkaügyi Bíróságon 2.M.448/2003. szám alatt megindított és a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 3.Mf.20.735/2006/4. számú ítéletével befejezett perében az I. és II. rendű felperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 3.Mf.20.735/2006/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felpereseket, hogy tizenöt napon belül fizessenek meg az alperesnek egyenként 24.000 (huszonnégyezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s

A T.-i Vámhivatalnál pénzügyőr beosztásban szolgálatot teljesítő főtörzsőrmester rendfokozatú felperesekkel szemben az alperes fegyelmi eljárást indított, amelynek eredményeként mindkét felperessel szemben szolgálati viszony megszüntetése fenyítést alkalmazott.

A ... számú fegyelmi határozat szerint az I. rendű felperes 1998. év folyamán összesen három alkalommal, 1998. május 18-án, október 7-én és november 4-én úgy végezte a tranzitárut szállító ... forgalmi rendszámú gépjármű kiléptető vámkezelését, hogy a vámáru

és a szállítójármű Jugoszlávia területére nem lépett be, és Magyarország területére sem lépett vissza.

A ... számú fegyelmi határozat a II. rendű felperes terhére 1998. év folyamán öt esetben - 1998. május 29-én, július 4-én, augusztus 1-jén, augusztus 7-én és december 7-én - hasonlóan szabálytalan kiléptető vámkezelést állapított meg.

Mindkét fegyelmi határozat szerint a felperesek a vámkezelések során megsértették, illetve nem hajtották végre a vámjogról, a vámeljárásról, valamint a vámigazgatásról szóló 1995. évi C. törvény 170. § (1) bekezdés a) és b) pontjában, a 36. § (2) bekezdésében, valamint a törvény végrehajtásáról szóló 45/1996.(III.25.) Korm. rendelet 47. § (1) bekezdésében, továbbá a T. Működési Rendelet III/5.3. § b) pontjában foglaltakat.

A felperesek a szolgálati panaszuk elutasítását követően benyújtott keresetükben a fegyelmi határozatok hatályon kívül helyezését, a szolgálati jogviszonyok megszüntetése jogellenességének megállapítását, az eredeti beosztásukba történő visszahelyezésüket, az elmaradt illetményük és egyéb járandóságai, valamint költségeik megfizetését kérték. Arra hivatkoztak, hogy a fiktív vámkezelés gyanúja miatt indult büntetőeljárást velük szemben a nyomozati szakban megszüntették, a vámkezeléssel összefüggésben kialakult eljárási rendet nem sértették meg, nem követettek el fegyelmi vétséget.

A Kecskeméti Munkaügyi Bíróság ítéletében a felperesek keresetét a 2.M.448/2003/43. számú ítéletében elutasította.

A felperesek fellebbezése folytán eljáró Bács-Kiskun Megyei Bíróság 3.Mf.22.225/2004/4. számú közbenső ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és megállapította, hogy az alperes fegyelmi határozataival a felperesek szolgálati viszonyát jogellenesen szüntette meg, egyben a fegyelmi határozatokat hatályon kívül helyezte, és az iratokat az elsőfokú bíróságnak visszaküldte a jogkövetkezmények alkalmazására irányuló kereseti kérelemre vonatkozó eljárás folytatása végett. A Kecskeméti Munkaügyi Bíróság 2005. november 18-án kelt 3.M.79/2005/20. számú ítéletében döntött a jogellenességhez fűződő jogkövetkezményekről, amely ítélet ellen a felperesek és az alperes is fellebbezést terjesztett elő.

Ugyanakkor a jogerős közbenső ítélet ellen az alperes felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, amelyet a Legfelsőbb Bíróság alaposnak talált, és az Mfv.II.10.257/2005/3. számú végzésével a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 3.Mf.22.225/2004/4. számú közbenső ítéletét hatályon kívül helyezte, és a másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

A másodfokú bíróság az új eljárást a fellebbezés folytán a jogellenesség jogkövetkezményei tárgyában előtte folyamatban lévő ügghöz egyesítve folytatta le.

A Bács-Kiskun Megyei Bíróság az új eljárásban hozott 3.Mf.20.735/2006/4. számú ítéletével a Kecskeméti Munkaügyi Bíróság 2.M.448/2003/43. számú ítéletét helybenhagyta. Egyben megállapította, hogy a Kecskeméti Munkaügyi Bíróság 3.M.79/2005/20. számú ítélete hatályát veszíti.

A hatályon kívül helyező végzésben adott iránymutatás alapján a másodfokú bíróság részbizonyítást folytatott le, a végzésben megjelölt bizonyítékok közötti ellentmondás feloldása érdekében. Ennek eredményeként a másodfokú bíróság megállapította, hogy a kifogásolt kiléptetések a Sz.-i Vámhivatal vizsgálta, és a megjelölt szállítójárműre és árura nézve nyilatkozta a válaszlevelében, hogy ezen szállítójárműnek és a vámárúnak a beléptetése a Jugoszláv Köztársaság területére nem történt meg. A vámkezelést kérő P. R. tanúvallomását a megyei bíróság a fiktív vámkezelések cáfolatának bizonyítására nem fogadta el, mert annak valósága esetén sincs magyarázata annak, hogy a vámhatóság miért nem regisztrálta a megjelölt szállítójárműt és vezetője visszalépését a Magyar Köztársaság területére. A fegyelmi határozat ugyanis egyértelműen megállapította, hogy az ... forgalmi rendszámú gépjármű, illetve a feltüntetett tranzitáru minden esetben elhagyta Magyarország területét, a vámokmányok szerint a kiléptetése megtörtént, azonban sem Jugoszlávia területére nem lépett be, sem pedig Magyarország területére nem lépett vissza.

A másodfokú bíróság a kiegészített tényállást értékelve úgy ítélte meg, hogy a megjelölt vámkezelések valóban fiktívek voltak, ezzel a felperesek fegyelmi vétséget követtek el, amellyel a kiszabott fegyelmi büntetések arányban állnak.

Az I. és II. rendű felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítéletnek a Kecskeméti Munkaügyi Bíróság 2.M.448/2003/40. számú ítéletére is kiterjedő megváltoztatását, és a szolgálati jogviszonyuk jogellenes megszüntetésének megállapítását, a fegyelmi határozatok hatályon kívül helyezését és a jogellenesség jogkövetkezményei tekintetében az alperest marasztaló határozat meghozatalát kérték. Vitatták, hogy a terhükre rótt kötelezettségszegések elkövetését a bíróságok által figyelembe vett bizonyítékok bizonyítják.

A felülvizsgálati kérelem indokolása szerint az I. rendű felperes esetében az 1998. május 18-ai vámkezelés termináljegyének hiányát V. I. és B. M. tanúvallomása nem támasztja alá, mivel a termináljegy hiányát a vizsgáló azonnal észlelte volna. A II. rendű

felperes esetében a bíróságok tévesen tulajdonítottak jelentőséget P. R. útlevelében a határrendészeti bélyegző hiányának, mert a korabeli szabályzat szerint a magyar állampolgárok útleveleit nem kellett kezelni, másrészt pedig az I. rendű felperes által 1998. május 18-án, a II. rendű felperes által pedig 1998. május 29-én végzett vámkezelés időpontjában P. R. érvényes útlevele az iratokhoz nem volt csatolva. Egyik felperes esetében sem bizonyítja a Sz.-i Vámhivatal válaszlevele a szabálytalan vámkezelést, mert a jugoszláv szervek csak a járművek ellenőrzését végezték el, a vámáru sorsa azonban más gépjárművekre való átrakás miatt a jármű mozgásától elkülönült. B. M. a megismételt eljárás során tanúként azt vallotta, hogy nem tudja megmondani, mi volt a megkeresés melléklete. A megkeresés körülményei így továbbra sem tisztázódtak, nem tudni, hogy a 6 oldalas, vagy az ún. 36 soros táblázatot küldték-e meg a jugoszláv szerveknek, ezek valamelyike mellékletét képezte-e a megkereső levélnek. Az alperes a fegyelmi eljárás során a tényállás tisztázására vonatkozó kötelezettségének nem tett eleget, és a fegyelmi határozatok valóság tartalmát a perben sem bizonyította. A Ev. okmányok közokiratnak minősülnek, a Pp. 195. § (6) bekezdés szerint pedig a közokiratot az ellenkező bizonyításig valódinak kell tekinteni. A Sz.-i Vámhivatal a perdöntőnek ítélt válaszlevelet, sem annak tartalmát nem igazolta vissza, P. R. nyomozati vallomását pedig a másodfokú bíróság indokolatlanul mellőzte a bizonyítékok köréből. B. M. tanúvallomása is azt támasztja alá, hogy a két határ között történtek átpakolások, amennyiben pedig az ... forgalmi rendszámú gépjármű, amely személygépkocsinak minősült, vámáru nélkül lépett vissza Magyarországra, a vámhatóságnak nem kellett regisztrálni.

A fegyelmi eljárás szabályainak többszöri megsértését, valamint a Hszt. 56. § (8) bekezdése, az 1995. évi C. törvény 73. § (1) bekezdése és a Vhr. 73. § (2) bekezdése megsértését panaszolták. Arra is hivatkoztak, hogy a büntetőeljárással érintett személyek közül az alperes ugyanazon tényállás ellenére mások szolgálati jogviszonyát nem szüntette meg.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására és a felperesek költségeikben való marasztalására irányul.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül bírálta el (Pp. 274. § (1) bekezdés).

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

1. A felperesek a munkaügyi bíróság ítéletét a fegyelmi eljárási szabályok megsértése és a „szolgálati jogviszony megszüntetésének okszerűtlensége” (Hszt. 56. § (8) bekezdés) tárgyában fellebbezéssel nem támadták, így ezzel kapcsolatos

jogszabálysértést a felülvizsgálati kérelmükben már nem panaszkodhatták, ezért a Legfelsőbb Bíróság az elbírálás során a felülvizsgálati kérelem 5. és 6. pontjában foglaltakat nem vizsgálta. A fegyelmi határozat és a felmentésre vonatkozó szabályok megsértése egyébként sem hozható egymással összefüggésbe.

1

1. Az elsőfokú bíróság a felperesek terhére rótt fegyelemsértések köréből az eltérő helyen és az engedély nélküli vámkezelést, valamint I. rendű felperes esetében az 1998. október 7-i és november 4-i, a II. rendű felperes esetében az 1998. december 7-ei fiktív vámkezelést mellőzte. Az alperes fellebbezésének hiányában a másodfokú eljárás tárgyát az I. rendű felperes terhére rótt 1998. május 18-ai, a II. rendű felperes terhére rótt 1998. május 29-ei, július 4-ei, augusztus 1-jei és augusztus 7-i fiktív vámkezelések képezték.

4.

E körben a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az ítélezése alapjául elfogadta, azt csupán kis részben pontosította, illetve módosította. Ennek során a bíróság az egyes bizonyítékok kellően indokolt elfogadásával – mérlegeléssel – olyan tényállást is megállapíthatott, amely a fél által vitatott bizonyíték tartalmával nem áll ugyan összhangban, a per egyéb adataira figyelemmel azonban nem okszerűtlen (BH 2001/301.).

A t.-i vámhivatal parancsnokának B. M.-nak az új eljárásban tett tanúvallomása alapján tényként állapítható meg, hogy az alperes Nyomozó Hivatala által a t.-i vámhivatalnak küldött, 1999. január 25-én kelt megkeresést B. M. vagy helyettese „továbbította” a jugoszláv vámszervek felé. Ezzel megdőlt a másodfokú bíróságnak az a korábbi megállapítása, hogy az alperes a megkeresésre vonatkozó intézkedést, dokumentumot nem tudott előterjeszteni, és nem lehetett tisztázni, hogy ki intézte a megkeresést, mikor és milyen tartalommal. B. M. tanúvallomása szerint az ún. 36. soros megkeresés biztosan járt a jugoszláv vámszerveknél. De ettől függetlenül nincs perdöntő jelentősége, hogy B. M. nem tett egyértelmű tanúvallomást a megkeresés mellékletét illetően, mivel bármelyik lista is képezte a megkeresés mellékletét, a jugoszláv vámszervek nemleges válasza a fegyelmi eljárás tárgyát képező esetekre kiterjedt.

Az I. rendű felperes az 1998. május 18-ai vámkezelést illetően maga sem vitatta a termináljegy hiányát, csupán arra hivatkozott, hogy azt szabályos ügymenet esetén a felülvizsgálónak észlelnie kellett volna. Ez az állítás azonban a hiány tényének megdöntésére nem alkalmas.

A másodfokú bíróság a bizonyítékok körében értékelte P. R.-nek a nyomozás során tett vallomását, valamint a határrendészeti szervek

útlevét ellenőrzési gyakorlatát, és kellő indokát adta annak, hogy a tényállás megállapításánál azt miért nem vette figyelembe. Ez az indokolás nem okszerűtlen. Amennyiben a vámkezelt szállítmányokat valamennyi esetben átrakták volna más szállítójárművekre, a „senki földjén” sem a P. R. által vezetett gépjármű, sem a vámkezelt rakomány nem maradhatott, és életszerűtlen, hogy a gépjárművet, illetve a rakományt sem a jugoszláv vámszervek nem léptették be, sem a magyar vámszervek nem léptették vissza, vagyis az állított szabályszerű vámkezelést követően mindkettőnek nyoma veszett.

Az új eljárásban lefolytatott részbizonyítás adatait is figyelembe véve a másodfokú bíróság jogszabálysértés nélkül állapította meg a felperesek terhére a fiktív vámkezelést, amellyel az alperes által alkalmazott fenytetés arányban áll.

A fegyelmi határozat jogszerűsége amiatt nem vitatható, hogy a munkáltató más pénzügyőrökkel szemben miért nem alkalmazott fegyelmi büntetést, rendeltetésellenes joggyakorlást pedig a felperesek a perben nem bizonyítottak.

A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárás költségéről (20.000 forint ügyvédi munkadíj + Áfa) a Pp. 78. § (1) bekezdése, a felülvizsgálati eljárás illetékéről a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján rendelkezett.

Budapest, 2007. október 10.

Dr. Fekete Zsuzsanna s.k. a tanács elnöke, Dr. Földényi Gyuláné s.k. előadó bíró, Dr. Molnár Istvánné s.k. bíró